

Genel Muhasebe - II

Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
İşletme Bölümü
Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı

KAYNAK HESAPLARI

KAYNAK HESAPLARI

- Yabancı Kaynaklar
 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar
 - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar
- Özkaynaklar

KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kısa vadeli yabancı kaynaklar, dönen varlıkların ayrılmasında kullanılan ölçüye uygun olarak, en çok bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi sonunda ödenecek yabancı kaynakları kapsar.

- Mali Borçlar
- Ticari Borçlar
- Diğer Borçlar
- Alınan Avanslar
- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri
- Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
- Borç ve Gider Karşılıkları
- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

MALİ BORÇLAR

Kredi kurumlarına olan kısa vadeli borçlar ile kısa vadeli para ve sermaye piyasası araçları ile sağlanan krediler ve vadesine bir yıldan daha az bir süre kalan uzun vadeli mali borçların anapara taksit ve faizlerini kapsar.

- Banka Kredileri
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)
- Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri
- Tahvil Anapara Borç Taksit ve Faizleri
- Çıkarılmış Bonolar ve Senetler
- Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
- Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)
- Diğer Mali Borçlar

BANKA KREDİLERİ

Bu hesap, banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarları içeren hesap kalemidir.

Örnek: A. Bankası ile 15 000 TL. limitli bir kredi anlaşması yapılmıştır. Bu kredi ile ilgili olarak dönem içerisinde gerçekleşen işlemler şu şekildedir:

- İşletme, anlaşmanın ardından 20 000 TL. tutarında 5 adet çeşitli vadelerdeki senedi bankaya teminat olarak vermiştir.
- Açılan kredi hesabından 12 000 TL., yine aynı bankada açtırılan mevduat hesabına yatırılmıştır.
- Bankadan gelen dekonttan, vadesi gelen 2 000 TL. tutarındaki bir senedin tahsil edildiği ve kredi hesabına geçirildiği bildirilmiştir.

BANKA KREDİLERİ

Senetlerin bankaya teminat olarak verilmesi:

121- <u>ALACAK SENETLERİ</u> -Teminattaki Senetler	20 000	
121- <u>ALACAK SENETLERİ</u> -Cüzdandaki Senetler		20 000

Kredinin çekilmesi:

102-BANKALAR	12 000	
300-BANKA KREDİLERİ		12 000

BANKA KREDİLERİ

Teminata verilen senedin banka tarafından tahsili:

300-BANKA KREDİLERİ	2 000	
121- <u>ALACAK SENETLERİ</u>		2 000
-Teminattaki Senetler		

BANKA KREDİLERİ

Örnek: İşletme 25 Kasım tarihinde, B. Bankası'yla 3 ay vadeli % 42 faizli 13 000 TL. limitli bir kredi anlaşması yapmıştır.

Banka 1 Aralık günü 11 250 TL.yi işletmenin mevduat hesabına aktarmıştır.

İşletme vade sonunda krediyi faizi ile birlikte ödemiştir.

Kredinin Kullanılması:

102-BANKALAR	11 250	
300-BANKA KREDİLERİ		11 250

BANKA KREDİLERİ

Dönem sonunda faizin tahakkuk ettirilmesi:

780-FİNANSMAN GİDERLERİ	401	
381-GİDER TAHAKKUKLARI		401
(11 250 x 31 x 42) / 36 500 = 401		

Kredinin vadesinde faizi ile birlikte ödenmesi:

780-FİNANSMAN GİDERLERİ	764	
381-GİDER TAHAKKUKLARI	401	
300-BANKA KREDİLERİ	11 250	
100-KASA		12 415
(11 250 x 59 x 42) / 36 500 = 764		

BANKA KREDİLERİ

Borçlu cari hesap şeklinde çalışan hesabın bankadaki kayıtlarla mutabakatı yapılarak, banka tarafından hesaplanan, işletme tarafından kontrol edilen komisyon ve vergi tutarları gider kaydedilerek kredi hesabının alacağına eklenir.

Örnek: Dönem sonunda işletmenin A. Bankası'ndaki kredi borcu için hesaplanan ve hesabına eklenen faiz ve vergi tutarı 1 900 TL.dir.

780-FİNANSMAN GİDERLERİ	1 900	
300-BANKA KREDİLERİ		1 900

BANKA KREDİLERİ

Yabancı paralı banka kredileri dönem sonundaki kur üzerinden değerlendirilir.

Örnek: İşletme dönemi içinde $1 \text{ €} = 1.35 \text{ TL}$. üzerinden 10 000 € kredi almıştır. Dönem sonunda $1 \text{ €} = 1.40 \text{ TL}$.dir.

780-FİNANSMAN GİDERLERİ	500	
300-BANKA KREDİLERİ		500

UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ

Vadelerine bir yıldan fazla süre bulunmakla birlikte uzun vadeli kredilerin, bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek anapara taksitleri ile vadesi bir yılın altına düşenleri ve bunların tahakkuk ettiği halde henüz ödenmeyen faizleri bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletmenin 3 yıl vadeli olarak kullandığı banka kredisi ile ilgili 12 000 TL.lik anapara taksitinin vadesinin izleyen dönemde dolduğu saptanmıştır.

UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ

Dönem sonunda kredi taksitinin ilgili hesaba aktarılması:

400-BANKA KREDİLERİ	12 000	
303-UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ		12 000

Kredi taksitinin vadesinde ödenmesi:

303-UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ	12 000	
102-BANKALAR		12 000

ÇIKARILMIŞ BONOLAR VE SENETLER

Kısa vadeli para ve sermaye piyasası araçlarının ihracı karşılığında sağlanan fonlar bu hesapta izlenir.

Kısa vadeli nitelik taşıyan menkul kıymetler ihraç edildiğinde bunların nominal bedelleri üzerinden bu hesaba alacak kaydedilir. Bu borçlarla ilgili olarak yapılan ödemeler ise hesaba borç kayıt yapılır.

Örnek: İşletme, 1 Kasım tarihinde çıkardığı 3 ay vadeli, % 60 faizli, 10 000 TL. tutarındaki finansman bonosunu banka aracılığıyla satmıştır.

102-BANKALAR		10 000	
305-ÇIKARILMIŞ BONOLAR	VE		10 000
SENETLER			

ÇIKARILMIŞ BONOLAR VE SENETLER

Dönem sonu:

$$(10\ 000 \times 61 \times 60) / 36\ 500 = 1\ 003\ \text{TL.}$$

780-FİNANSMAN GİDERLERİ 381-GİDER TAHAKKUKLARI	1 003	1 003
---	-------	-------

Vade sonu:

$$(10\ 000 \times 31 \times 60) / 36\ 500 = 510\ \text{TL.}$$

305-ÇIKARILMIŞ BONOLAR VE SENETLER 381-GİDER TAHAKKUKLARI 780-FİNANSMAN GİDERLERİ 102-BANKALAR	10 000 1 003 510	11 513
--	---------------------	--------

MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKLARI

Nominal değerin altında (iskontolu) ihraç edilen tahvil, senet, bono ve diğer menkul kıymetlerin nominal değerleri ile satış fiyatı arasındaki farkların gelecek döneme ilişkin olan kısmının izlendiği hesaptır.

Örnek: X. A.Ş., 1 Kasım tarihinde çıkardığı 3 ay vadeli 10 000 TL. tutarındaki finansman bonosunu banka aracılığıyla 7 000 TL.ye satmıştır.

Finansman bonosunun satış kaydı:

102-BANKALAR	7 000	
308-MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKLARI	3 000	
305-ÇIKARILMIŞ BONOLAR VE SENETLER		10 000

MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKLARI

Dönem sonu:

780-FİNANSMAN GİDERLERİ	2 000	
308-MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKLARI		2 000

Vade sonunda ödeme yapılması:

305-ÇIKARILMIŞ BONOLAR VE SENETLER	10 000	
780-FİNANSMAN GİDERLERİ	1 000	
308-MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKLARI		1 000
102-BANKALAR		10 000